

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

REZOLIUCIJA
DĖL ILGALAIKIŲ LIETUVOS EKSPORTO PROBLEMŲ IR VYRIAUSYBĖS
PARENGTŲ „SUMANIOS SPECIALIZACIJOS“ PROGRAMŲ

2015 m. rugsėjo d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

pažymėdamas, kad ilgalaikis Lietuvos ekonomikos augimas yra būtina sąlyga, siekiant Lietuvoje sparčiai sukurti europietiškos gerovės sąlygas;

pabrėždamas, kad per visą Nepriklausomybės laikotarpį spartus Lietuvos eksporto augimas, ryžtingas eksporto persiorientavimas į Europos Sąjungos ir Vakarų rinkas lėmė ir spartų visos Lietuvos ekonomikos augimą;

išsamiai aptaręs pastarųjų kelerių metų Lietuvos eksporto tendencijas bei Vyriausybės patvirtintas „Sumanios specializacijos“ programas, skirtas Lietuvos ekonomikos inovatyvaus potencialo stiprinimui;

išreiškia susirūpinimą, kad Lietuvos eksportas nuo 2012 metų pabaigos faktiškai yra nustojęs augti ir netgi pradeda mažėti;

pastebi, kad to negalima paaiškinti vien tik prekybinių santykių su Rusija krize ar naftos produktų kainų kritimu;

pažymi, kad iki 2012 metų pabaigos stebėtą spartų eksporto augimą didele dalimi lėmė ekonominio išsivystymo skirtumų tarp Lietuvos ir ES bendrosios rinkos apspręsta konvergencija ir ženkliai mažesnių darbo jėgos kaštų nulemtas Lietuvos produkcijos didesnis konkurencingumas ES ir Vakarų rinkose;

pabrėžia, kad šiandien stebimos neigiamos eksporto tendencijos visų pirma yra lemtos sparčiai po krizės augančių darbo jėgos kaštų ir dėl to mažėjančio Lietuvos produkcijos konkurencingumo;

pabrėžia, kad siekiant Lietuvą sugrąžinti į spartaus eksporto augimo trajektoriją, išlaikant ir spartų darbo jėgos kaštų didėjimą, labai svarbi yra inovatyvios, aukštosiomis technologijomis pagrįstos ir aukštą pridėtinę vertę kuriančios Lietuvos ekonomikos plėtra, paremta efektyvia inovacijų vystymo politika bei intensyvia užsienio kapitalo investicijų šiose srityse paieška ir pritraukimu;

pažymi, kad siekiant tokios ekonomikos sparčios plėtros labai svarbu yra tinkamai koncentruoti resursus į tas sritis, kuriose jau yra sukurtos sėkmės istorijos, tai yra - į tas sritis, kuriose Lietuva turi stiprią mokslinių tyrimų mokyklą, kuriančią naujas inovacijas, parengia aukščiausios, pasaulinio lygmens kvalifikacijos darbo jėgą, yra sukurta pramoninė produktų ar paslaugų gamyba, yra užimtos stiprios pozicijos tarptautinėse rinkose. Tokių sričių Lietuvoje yra

tik keletas: informacinės technologijos, biotechnologijos ir foto elektronika/lazerinės technologijos.

pabrėžia, kad ES finansinės paramos Lietuvai iki 2020 metų programose yra numatyta skirti dideles lėšas (iki 2,3 mlrd. litų) Lietuvos inovatyvaus potencialo vystymui, o Vyriausybė šių lėšų panaudojimui yra parengusi „Sumanios specializacijos“ programas;

pažymi, kad „Sumanios specializacijos“ programos reikalauja žymiai platesnio ir išsamesnio aptarimo Seime, siekiant kad jose numatytos lėšos būtų neišbarstytos ir tinkamai panaudotos bei sukurtų ilgalaikį rezultatą - pirmiausia, ženkliai sustiprintų Lietuvos potencialą jau susiformavusiose „sėkmės“ kryptyse, įgyvendinant šiose srityse kompleksines mokslinio potencialo, darbo jėgos rengimo, inovatyvių startuolių auginimo, industrinės plėtros ir užsienio kapitalo investicijų pritraukimo programas;

pastebi, kad šiuo metu parengtos „Sumanios specializacijos“ programos negarantuoja, kad tokie valstybei svarbūs tikslai bus pasiekti;

pabrėžia, kad „Lietuva 2030“ strategijoje numatytas tikslas - modernios, europietišką ekonominę ir socialinę gerovę garantuojančios Lietuvos kūrimas, imant pavyzdžiu Airijos sėkmės 1990-2010 metais istoriją, gali būti pasiektas tik tuo atveju, jeigu Lietuva sugebės, kaip ir Airija, tapti spartaus eksporto augimo šalimi. Tai galima pasiekti tik tuo atveju, jeigu Lietuvai užteks intelektualios politinės valios ir bus pasiektas nacionalinis sutarimas dėl aiškos ekonomikos plėtros krypties, būtiniausių darbų ir tam reikalingų resursų sutelkimo;

kviečia Seimo Europos reikalų, Ekonomikos, Švietimo, mokslo ir kultūros bei Biudžeto ir finansų komitetus surengti specialius parlamentinius klausymus ir iki 2015 m. gruodžio 15 d. parengti specialų pranešimą Seimui, kuriame būtų detalai išnagrinėtos „Sumanų specializacijų“ programos ir pateikti pasiūlymai Seimui, kaip šioms programoms numatytos lėšos ir pačios programos galėtų būti tinkamiausiai panaudotos tam, kad iki 2020 metų būtų efektyviausiai sustiprinti Lietuvos inovatyvios ekonomikos ir spartaus eksporto augimo pagrindai.

Seimo Pirmininkas

Teikia:

Andrius Kubilius

Dainius Kreivys